

Till UKÄ och Utbildningsdepartementet, 2022-11-30

Dnr KF2022/VO1/21

Konstfacks svar på uppdraget att genomlys utbildningsutbudet för livslångt lärande och omställning (U2022/02386)

Universitet och högskolor har mot bakgrund av införandet av ett nytt omställningsstudiestöd, fått i uppdrag att analysera sitt utbildningsutbud, både avseende innehåll och inom vilka former utbildningarna ges. Syftet är att tillgängliggöra de kurser och utbildningar som riktar sig mot redan yrkesverksamma.

Övergripande beskrivning av hur befintligt utbud bidrar till att möta de behov av utbildning som det nya stödet kan ge upphov till samt, om det bedöms finnas ytterligare behov, hur lärosätena planerar att inom befintliga ekonomiska ramar utveckla utbudet för att stärka tillgången till utbildning för livslångt lärande och omställning:

Konstfack erbjuder ett brett spektrum av utbildningar inom det konstnärliga och bildpedagogiska området, och utbildningarnas innehåll utformas i förhållande till studenternas, samhällets och fältens behov. Konstfacks utbildningar i konsthantverk, visuell kommunikation, konst eller design leder till konstnärlig examen på grund- och avancerad nivå och vi erbjuder även lärarutbildning i bild och slöjd samt generell magister-/masterexamen. Konstfack har nyligen beviljats examensrätt på forskarnivå och forskarutbildning i ämnet bild, form och rum håller på att ta form. Med vårt utbud av fristående kurser vänder sig Konstfack till yrkesverksamma konstnärer, designers eller lärare.

Ur ett vidare perspektiv kan livslångt lärande anses omfatta alla möjligheter att utveckla och fördjupa sin kompetens, och därmed innefatta samtlig utbildning, åtminstone på avancerad- och forskarnivå. När det gäller utbildning för omställningsstöd, som dels ska bidra till att personer i en ålder mellan 27 och 62 år ska stärka sin ställning på arbetsmarknaden, och dels under förutsättningen att detta stöd kan tilldelas som längst under 44 veckor för heltidsstudier, så krävs en snävare tolkning där vi inom befintligt utbildningsutbud kan definiera följande:

- Fristående kurser som vänder sig till redan yrkesverksamma
- SSES, kurser i entreprenörskap
- Uppdragsutbildning

Våra fristående kurser som vänder sig till yrkesverksamma konstnärer, designers och lärare ges främst på avancerad nivå och vänder sig till sökande som behöver kompetensutveckling, vill vidareutbilda sig eller bredda sin yrkespraktik, addera kompetenser och tekniker, eller fördjupa sina kunskaper. Kurserna utlyses ofta kontinuerligt under några år innan de byts ut mot nya kurser. De har en undervisningsform som ska möta målgruppens behov d.v.s. de ges på kvarts- eller halvfart och bedrivs ofta i blandad form, d.v.s. på distans och med vissa obligatoriska träffar. Några exempel från vårt befintliga utbildningsutbud är:

- *Animation och rörlig grafik för yrkesverksamma, 15 hp.*
Vänder sig till målgruppen yrkesverksamma illustratörer och grafiska formgivare med behov av att vidareutbilda sig för att öka sin kompetens inom rörliga media.
- *CuratorLab, 60 hp.*
Etablerades 1999 och är den äldsta kuratoriella utbildningen i Sverige, utbildningen utgör en plattform öppen för dem som vill upptäcka, utmana och utveckla nya kuratoriella praktiker.
- *Handledarutbildning för lärare, 7,5 hp.*
Utbildar handledare för lärarstudenter i de verksamhetsförlagda delarna av lärarutbildningen (VFU). Kursen ges i samarbete med Gymnastik- och idrottshögskolan, Kungliga musikhögskolan och Stockholms konstnärliga högskola.
- *Performativitet som förhållningssätt i visuella och materiella kulturstudier, 15hp.*
Vänder sig till yrkesverksamma lärare på alla nivåer som undervisar i estetiska ämnen, liksom till musei-, hantverks-, mediepedagoger. Kursen kan även ingå i en generell magisterexamen i bildpedagogik, eller masterexamen i visuella kulturer och lärande.
- *Fotografiska seminariet – Gestaltande fotografi, 30 h.*
Målgruppen är yrkesverksamma konstnärer, fotografer, filmare och teoretiker.
- *Konst i det öppna – sociala dimensioner, ekologier och förvandlingar, 30 hp.*
Ger fördjupade kunskaper om bl.a. offentlig konst, för yrkesverksamma konstnärer, arkitekter, landskapsarkitekter, formgivare, konsthantverkare eller konstkuratorer.
- *Programmering för konstnärer, 30 hp.*
Ger en introduktion till programmering med inriktning på konstnärlig praktik

Konstfack erbjuder även uppdragsutbildning i form av kurser, föreläsningar, workshops, fortbildningsdagar, som kan bidra med kompetensutveckling för företag och organisationer.

Kurser i bild och slöjd bedrivs inom ramen för Lärarlyftet, där Skolverket beställer utbildningsplatser. Dessa ges på halvfart med några träffar på campus, dock sker undervisningen främst på distans.

Arbete pågår i syfte att möjliggöra utlysning av kurser i slöjd som ges inom lärarprogrammet för grundskolans åk 7-9, för andra målgrupper, såsom t.ex. redan yrkesverksamma lärare som saknar behörighet att undervisa i ämnet slöjd.

Konstfack ingår även i SSES-samarbetet (Stockholm School of Entrepreneurship, tillsammans med KI, KTH, SSE, SU och KMH) genom vilket våra studenter och alumner får möjlighet att bredda sin utbildning, alternativt vidareutbilda sig i entreprenörskap för att utöka sina försörjningsmöjligheter. Utbildningarna ges som kortare kurser och workshops.

Inom befintliga ekonomiska ramar har Konstfack som lärosäte begränsade möjligheter att utveckla eller anpassa utbildningsutbudet för omställning. Konstfack har inte fått i uppdrag att erbjuda omställningsverksamhet som exempelvis kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) till lärare eller Kulturskoleklivet. Regeringens särskilt riktade medel för livslångt lärande tilldelade Konstfack 598 tkr, 2021, respektive 600 tkr, 2022, vilket inneburit ca 2

helårsstudenter per år inom ämnesområdet konst. Konstfack tilldelades också from 2020 en utökning av takbeloppet för satsning på bristyrken och har byggt ut utbildning för inredningsarkitekter. När den nu är utbyggd och återhämtningsstödet (RRF) samt stödet riktat mot avancerad nivå fasas ut, kommer vi snarare att behöva minska ned volymen av fristående kurser som vänder sig till yrkesverksamma, om det inte tillförs medel för att stärka tillgången till utbildning för livslångt lärande och omställning.

Konstfack har genom deltagande i SUHF:s seminarium deltagit i dialog med andra lärosäten.

Ärendet har beslutats av förvaltningschef Elisabet Nordwall efter föredragning av handläggare Elin Norberg.

Föredragande handläggare
Elin Norberg

Beslutande förvaltningschef
Elisabet Nordwall